

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

سرپرست

بسمه تعالی
وزارت صنعت، معدن و تجارت
موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۱۴۰۳/۱۸۹۹

۱۴۰۳/۱۲/۱۲

سیستم اتوماسیون

"جهش تولید با مشارکت مردم"

رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان البرز
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان ایلام
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان تهران
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان چهارمحال و بختیاری
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان جنوبی
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان شمالی
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان خوزستان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان زنجان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان سمنان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان فارس
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان قزوین
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان قم
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان کردستان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان کرمان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان کهگیلویه و بویراحمد
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان گلستان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان گیلان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان لرستان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان مازندران
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان هرمزگان
رییس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان همدان

« نامه‌های صادره بدون مهر برجسته اتوماسیون اداری فاقد اعتبار می‌باشد »

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

سرپرست

بسمه تعالی
وزارت صنعت، معدن و تجارت
موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۱۴۰۳/۱۸۹۹

۱۴۰۳/۱۲/۱۲

سیستم اتوماسیون

"جهش تولید با مشارکت مردم"

رئیس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد

باسلام و احترام

همان‌گونه که مستحضرید، توسعه خوشه‌های صنعتی نقش کلیدی در توسعه صنعتی و رشد اقتصادی بسیاری از کشورها ایفا کرده است. خوشه‌های صنعتی با تمرکز بر صنایع همگن در یک منطقه جغرافیایی، موجب افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌های تولید (که در نتیجه آن افزایش رقابت‌پذیری و توسعه صادرات به دست می‌آید)، بهبود نوآوری، افزایش هم‌افزایی و کاهش ریسک‌های تجاری می‌شوند. این خوشه‌ها از طریق تجمیع شرکت‌ها، مؤسسات پژوهشی و تحقیقاتی، بستر لازم برای تبادل دانش، تخصص و فناوری را فراهم نموده و همکاری مؤثری بین بنگاه‌های کوچک و بزرگ ایجاد می‌کنند. این اهمیت باعث شده است که در قانون برنامه هفتم پیشرفت (بند ح-۲ ماده ۴۸) تدوین برنامه ملی توسعه خوشه‌های صنعتی به‌عنوان یکی از تکالیف وزارت متبوع تعیین گردد. برای تحقق این هدف، بهره‌گیری از تجربیات کشورهای موفق می‌تواند الگوی مناسبی برای تدوین سیاست‌های اجرایی در این حوزه باشد. به منظور الگوبرداری از تجربیات این کشورها، بویژه در زمینه سیاست‌گذاری خوشه‌های صنعتی، این موسسه گزارشی تحت عنوان «سلسله گزارش‌های سیاست‌گذاری خوشه‌های صنعتی در آیین تجربیات جهانی (تجربه سیاست‌گذاری کشور آلمان)» تهیه کرده است. ضمن ارسال نسخه‌ای از گزارش به پیوست، مهم‌ترین یافته‌های آن به شرح زیر جهت استحضار و بهره‌برداری تقدیم می‌شود:

الف) خلاصه تجربه آلمان

۱. در کشور آلمان، خوشه‌های صنعتی پیشرفته‌ای در زمینه‌های مختلف مانند میکروالکترونیک، هوانوردی، علوم زیستی و سایر صنایع با تمرکزهای متفاوت فعالیت دارند. این خوشه‌ها، که در شبکه‌های منطقه‌ای شکل گرفته‌اند، امکان همکاری مؤثر بین شرکت‌های بزرگ، استارت‌آپ‌ها، بنگاه‌های کوچک و متوسط و حتی دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی محلی را فراهم می‌کنند. این همکاری‌ها منجر به تولید محصولات و خدمات نوآورانه‌ای می‌شود که به بازار جهانی عرضه می‌گردند.

۲. براساس گزارش شاخص جهانی نوآوری ۲۰۲۴، آلمان با داشتن ۸ خوشه برتر در میان ۱۰۰ خوشه علمی و فناوری برتر جهان، در رتبه سوم جهانی در زمینه خوشه‌های علم و فناوری قرار دارد (پس از چین و ایالات متحده). همچنین، اطلاعات موجود در پلتفرم خوشه‌های آلمان نشان می‌دهد که در حال حاضر ۳۷ حوزه فناوریانه و کاربردی با تمرکز ویژه بر فناوری‌های تولید و ساخت، خودرو، حمل‌ونقل و لجستیک، فناوری اطلاعات و ارتباطات، ادغام دیجیتال، مراقبت‌های بهداشتی و علوم

«نامه‌های صادره بدون مهر برجسته اتوماسیون اداری فاقد اعتبار می‌باشد»

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

سرپرست

بسمه تعالی
وزارت صنعت، معدن و تجارت
موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۱۴۰۳/۱۸۹۹

۱۴۰۳/۱۲/۱۲

سیستم اتوماسیون

"جهش تولید با مشارکت مردم"

زیستی در حال فعالیت هستند.

۳. موفقیت امروز خوشه‌های صنعتی آلمان، به واسطه سیاست‌گذاری مستمر برای تحول این خوشه‌ها از دهه ۱۹۹۰ تاکنون بوده است که شامل پنج فاز زیر است:

- ❖ فاز اول: آغاز توسعه مفهوم خوشه و سیاست‌گذاری ناظر بر خوشه‌ها؛
- ❖ فاز دوم: هویت‌بخشی به خوشه‌ها و سازمان‌های مدیریت خوشه با تمرکز بر توسعه فناوری؛
- ❖ فاز سوم: تعالی مدیریت و ادغام ساختاری و پشتیبانی از طرح‌های خوشه‌ای با عملکرد بالا؛
- ❖ فاز چهارم: تقویت عملکرد، حرفه‌ای شدن، بین‌المللی‌سازی، خوشه‌بندی متقابل و توسعه منطقه‌ای؛

❖ فاز پنجم: ابتکارات جدید آینده‌نگر.

۴. اقدامات سیاست‌گذاری خوشه‌های صنعتی در کشور آلمان در سه سطح ملی، فدرال و اروپایی انجام شده‌اند که هر سطح از آن به‌عنوان ابزار مهم سیاستی با رویکردی آینده‌نگر و ناظر بر نوآوری در بخش اقتصاد، صنعت و منطقه توسعه یافته است.

ب) آموزه‌های تجربه کشور آلمان برای ایران:

۱. ایجاد پلی بین تجارت و علم برای دستیابی به اهداف رشد اقتصادی و سطح بالاتری از نوآوری در خوشه‌های صنعتی کشور آلمان و در نتیجه دستیابی به خلق ارزش افزوده بالاتر.
۲. تقویت پیوند شرکت‌های بزرگ و فراملیتی با استارت‌آپ‌های تازه‌تأسیس در خوشه‌های صنعتی کشور آلمان.
۳. نقشه‌برداری خوشه‌ای (Cluster Mapping) به‌منظور شناسایی خوشه‌های منتخب و توسعه ابتکارات خوشه‌ای با محوریت توسعه فناوری و نوآوری.
۴. ایجاد سازمان‌های مدیریت خوشه و استفاده از ظرفیت تیم‌های مدیریت خوشه به‌منظور توسعه منابع انسانی در خوشه‌های صنعتی.
۵. پیاده‌سازی طرح‌های تعالی خوشه‌ای تحت ابتکار تعالی خوشه اروپایی (European Cluster Excellence Initiative) و توجه به مدیریت تعالی و ارزیابی مستمر به‌موازات توسعه شبکه‌های ملی و بین‌المللی.
۶. پیگیری و اجرای سیاست‌های ناظر بر حمایت از خوشه‌های صنعتی در قالب راه‌اندازی پلتفرم‌های اطلاعاتی و اجرایی.
۷. اجرای فعالیت‌های متقابل خوشه‌ای (چندبخشی) که منعکس‌کننده اقدامات تأمین مالی بوده و

« نامه‌های صادره بدون مهر برجسته اتوماسیون اداری فاقد اعتبار می‌باشد »

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

سرپرست

بسمه تعالی
وزارت صنعت، معدن و تجارت
موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۱۴۰۳/۱۸۹۹

۱۴۰۳/۱۲/۱۲

سیستم اتوماسیون

"جهش تولید با مشارکت مردم"

درعین حال موجب ارتقای سطح همکاری‌های بازیگران مختلف از جمله واسطه‌های منطقه‌ای به منظور ارتقای توسعه استراتژیک منطقه‌ای مبتنی بر خوشه بوده است.
۸. پیگیری ملاحظات ناظر بر کلان روندها (نظیر مشارکت فعال در کربن‌زدایی صنعت) و ایجاد آزمایشگاه‌ها و لابراتوارهای مطالعات منطقه‌ای از طریق توسعه اقدامات مقتضی در خوشه‌های صنعتی.

میشم امیری

« نامه‌های صادره بدون مهر برجسته اتوماسیون اداری فاقد اعتبار می‌باشد »